

Undervisningsmiljøvurdering 2017-20

Middelfart gymnasium og HF

Vi laver hvert år i november/december en elevtrivselsundersøgelse på Middelfart gymnasium. Hvert 3. år udvides denne undersøgelse, sådan at den kan bruges til at udarbejde den lovpligtige Undervisningsmiljøvurdering (UMV). Det er elevernes sidestykke til personalets Arbejdspladsvurdering (APV), der også skal laves hvert tredje år. Undervisningsmiljøvurderingen skal kortlægge elevernes fysiske, psykiske og æstetiske arbejdsmiljø.

Den årlige elevtrivselsundersøgelse er tilrettelagt og senere drøftet i skolens kontaktudvalg mellem Elevråd, Pædagogisk Råd og Ledelsen. Undersøgelsen består i et spørgeskema på Lectio, som alle elever besvarer anonymt i en undervisningstime. Den normale procedure hvert år er, at klassens teamlærere samler resultatet for den pågældende klasse og holder det op imod det samlede resultat for skolen. Teamlærerne drøfter derefter udvalgte temaer med klassen.

Det er kontaktudvalget, der til sidst har udarbejdet nærværende UMV på baggrund af det samlede undersøgelsesresultat fra spørgeskemaet og fra de tilbagemeldinger, teamlærerne har givet. Rapporten er bygget op om nogle temaer, der hver afsluttes med nogle anbefalinger til hvad der kan/bør arbejdes med over den næste 3-årige periode. Rapporten vil blive brugt i de kommende års arbejde i kontaktudvalget.

Omfang

Vi har svar fra 568 elever (88%) nogenlunde repræsentativt på køn: 352 piger (62%) og 216 drenge (38%). Svarprocenten er tilfredsstillende.

Kapitel-numrene i det følgende (fx 1.12) henviser til svarene på spørgsmålene med dette nummer i undersøgelsen. Alle diagrammer, der viser svarenes fordeling på de enkelte spørgsmål, fremgår af bilaget "Trivsel 2016-17 Alle Diagrammer".

TEMA: Giver uddannelsen mening for eleverne?

1.12: I hvor høj grad er din uddannelse meningsfuld for dig

324 elever (57%) svarer, at uddannelsen i "høj grad" er meningsfuld, mens 209 elever (37%) svarer "i nogen grad". Der er således kun meget få elever, der svarer negativt på dette spørgsmål. I kontaktudvalget er vi imidlertid faldet over, at graden af meningsfuldhed falder i løbet af skoletiden. Burde det ikke være omvendt? Burde eleverne ikke i stadig højere grad kunne se meningen med det, de går og bruger en stor del af deres vågne tid til?

Sammenligner vi med undersøgelsen året før (2015-16), er det ikke nogen ny tendens. Her er fordelingen af de 561 svar nøjagtig den samme, både samlet og fordelt på årgangene. Til gengæld er andelen af elever, der oplever uddannelsen som meningsfuld, lidt højere end i 2014-15 (53%) – men forskellen er lille.

Vi har kikket på, om der er en sammenhæng med overvejelser om at opgive uddannelsen. Spørgsmål 1.14 lyder: *Har du inden for de sidste to måneder seriøst overvejet at opgive uddannelsen?* Det svarer 100 bekræftende på (17,6%) – hvilket er en svagt stigende tendens (16% i 2015-16 og 14% i 2014-15). Altså en tendens, der peger i den modsatte retning: større (eller konstant) oplevelse af meningsfuldhed men større usikkerhed om hvorvidt, det er en god ide at gøre uddannelsen færdig.

Kontaktudvalget har ikke noget bud på hvorfor det ser sådan ud. Er skolen i mindre grad et "værested" for eleverne også efter undervisningstimernes ophør, end vi drømmer om? Har vi de tilbud uden for undervisningen, som der er behov for (lektiecafe, frivillige aktiviteter)? Er vi gode nok til at vise hvordan det, vi arbejder med i timerne, forbinder sig med verden uden for skolen – især med jobs og videregående uddannelser efter endt eksamen?

Kontaktudvalget anbefaler, at temaet gøres til genstand for yderligere undersøgelse og drøftelse på skolen i den kommende 3-årige periode.

TEMA: Stress

Temaet stress har været meget omtalt i medierne i den senere tid oven på en undersøgelse fra Århus, der påstår, at over halvdelen af gymnasiets unge er lige så stressede som de 20% mest stressede på arbejdsmarkedet. Kontaktudvalget har derfor forsøgt at se hvordan status er på MG, og om der er nogle forklaringer i materialet, som kan pege på anbefalinger.

1.84: Føler du dig stresset?

Til dette spørgsmål kan eleverne få lov at svare "ja, hele tiden" (5%), "ja, ofte" (20%), "i perioder" (56%), "ikke ret tit" (11%) og "sjældent eller aldrig" (8%). Det er oplagt, at tidspunktet på året, hvor vi stiller dette spørgsmål, vil have betydning. Der er givetvis flere, der føler sig stresset i eksamensperioden end i starten af efteråret. Vi har gennemført vores trivselsmålinger nogenlunde samme tid hvert år (december), og procenterne er stort set de samme i de to forrige års undersøgelser, så vi antager, at elevernes angivelse af deres stressniveau er nogenlunde stabilt.

At en fjerdedel af eleverne enten altid eller ofte føler sig stresset lyder voldsomt. Vi har ikke nogen undersøgelser, der kan vise, om det er anderledes på andre skoler. Vi har to år i træk lavet en undersøgelse af lærernes psykiske arbejdsmiljø (og det sidste år også af TAP'ernes), som viser, at stressniveauet blandt vores personale ligger under niveauet for andre skoler og på niveau med landsgennemsnittet for alle brancher (Undersøgelse af Professionel kapital 2016). Der er med andre ord ikke noget, der tyder på, at vi har en særlig stresset kultur på skolen. Men skolen er også for eleverne en "vidensarbejdsplads", og om det særlige arbejde der siger en erhvervspsykolog: *"Mange vidensarbejdere får stress, når der ikke er balance mellem ansvar, indflydelse, krav og de ressourcer, de får stillet til rådighed"*. <http://kortlink.dk/pu2v>

Det må derfor være oplagt at gå på jagt i vores trivselsundersøgelser for at finde på tegn på hvad det er, der gør eleverne stresset. Giver vi tid nok til de skriftlige opgaver, vi stiller (spørgsmål 1.58)? Har eleverne meget fritidsarbejde (spørgsmål 1.82)? Ved de elever, der har behov for det, hvordan de kan få hjælp på skolen, hvis de føler sig presset (spørgsmål 1.85)? Benytter eleverne tilbuddet om lektiecafe, og har de glæde af det (spørgsmål 1.61)? Føler eleverne, at de har et passende niveau af indflydelse på tilrettelæggelsen af

deres arbejdsdag? Der er behov for at gå mange af spørgsmålene igennem og også at se på de fritekstkommentarer, der er kommet til nogle af dem. Der er således kun 1 elev i 1g, der om lektiecafeen skriver noget udpræget positivt om tilbuddet: ”

Synes lektiecafeen er god. Godt initiativ.

Kontaktudvalget anbefaler, at temaet ”stress” gøres til genstand for yderligere undersøgelse og drøftelse på skolen i den kommende 3-årige periode.

TEMA: Støtte fra studievejledning og lærerteams

Vi har i kontaktudvalget kikket på de spørgsmål, som stilles om den støtte skolen yder i form af lærerteams og studievejledningen, herunder Studievalg Fyn.

Som det første kan man kikke på hvor mange elever, der svarer ”ved ikke” til spørgsmålet om de er tilfredse med den støtte, de får fra hhv. skolens egne studievejledere (sp. 1.73), Studievalg Fyns vejleder (sp. 1.74) og fra teamlærerne (sp. 1.75). ”Ved ikke” er svaret fra hhv 125, 277 og 73. Så der er en del elever, der ikke gør synderlig stor brug af støttefunktionerne, i hvert fald ikke nok til at de har dannet sig en mening om det.

Teamlærerne er tættest på eleverne, da det er en eller to af lærerne for klassen, som derfor møder eleverne hver uge. Tilfredsheden er lidt større i 1g og på hf, men den holder sig næsten konstant igennem uddannelsen. Ca. 60% af eleverne i 1g, 1hf og 2hf er meget tilfredse eller tilfredse, mens niveauet for 2g og 3g er ca. 45%. Der er kun meget få tekstkommentarer, der forholder sig til teamlærerne, så det er svært at konkludere noget af denne del af undersøgelsen. Til gengæld kan man se, at der er ret betydelige udsving i graden af tilfredshed med teamlærerne, når man ser på hvordan de enkelte klasser har svaret.

Kontaktudvalget anbefaler, at teamlærerne er opmærksomme på at spørge til elevernes oplevelse af deres støtte, når de evaluerer sammen med klassen.

Studievalg Fyn er repræsenteret på skolen ved en enkelt vejleder, som har en meget begrænset tidsresource til rådighed for skolen. Mange tilbud er planlagt som workshops, som eleverne indbydes til at deltage i, andre er oplæg for klasser eller årgange, og endelig er der plads til lidt individuel vejledning for elever, der har booket en tid. Der er kun 15 elever, der har svaret utilfreds eller meget utilfreds, men som nævnt 277 elever, der har svaret ”ved ikke” på spørgsmålet om hvor tilfredse, de er med vejledningen fra Studievalg Fyn (sp. 1.74). Sammen med tekstkommentarerne tyder det på, at der nok kunne informeres lidt mere om tilbuddet.

Endelig skolens egne studievejledere. Der er i år blevet spurgt til tilfredsheden med hjælpen fra studievejlederne (sp. 1.73). Kun 22 (4%) elever ud af 568 svarer, at de er utilfredse eller meget utilfredse mens 50% er tilfredse eller meget tilfredse. Det tolker kontaktudvalget som et positivt resultat. Af svarene på 1.68 og 1.69 kan man se, at mange elever ikke selv opsøger studievejlederen – hvilket vi over at tolke som at de ikke oplever et behov, der overstiger den vejledning de får i klassen eller ved de samtaler, som studievejlederne indkalder dem til.

Der er i år også spurgt til elevernes brug af og kendskab til studievejledernes særlige kurser (træning af eksamensangste elever og kurset "ud med sproget" for stille elever). Det er oplagt, at kun et mindretal vil benytte kurserne, men hvordan med kendskabet: 65% af eleverne har ikke hørt om eksamensangstkurserne, mens 15% ikke har kendskab til kurset for de stille elever. Nogle af tekstkommentarerne antyder også, at eleverne godt kunne tænke sig mere information om studievejledernes særlige tilbud.

Kontaktudvalget opfordrer studievejlederne til at kikke nærmere på undersøgelsens materiale.

TEMA: Elevrådet

Det er ikke ualmindeligt, at elevrådet får kritiske resultater i vores undersøgelser. 25% af eleverne (141 personer) svarer, at de slet ikke eller kun i ringe grad er tilfredse med elevrådets arbejde (sp. 1.77). Lidt bedre står det til med informationerne fra elevrådet, idet kun 17% (98 elever) svarer sådan (sp. 1.76). To år tidligere (2014-15) spurgte vi lidt anderledes, nemlig hvordan eleverne synes "elevrådet fungerer". 30% svarede, at det vidste de ikke, 10% mente elevrådet fungerer dårligt. Resten svarede enten godt (ca. 27%) eller hverken godt eller dårligt (32%).

Kikker man på tekstkommentarerne er de overvejende negative, nogle endda meget lange og udførlige. Men i betragtning af at 141 elever i 2016-17 er forbeholdne overfor elevrådets arbejde (sp. 1.77), er det ikke overraskende. Noget kunne tyde på, at det især er informationer om hvad elevrådet arbejder med og hvilke resultater, de opnår, som eleverne efterspørger.

Kontaktudvalget opfordrer elevrådet til at overveje hvilke informationskanaler og metoder til mere direkte indflydelse, de kunne anvende for at opnå en større grad af kendskab til og tilfredshed med det store arbejde, de leverer for deres kammerater.

TEMA: Fysisk arbejdsmiljø

En undervisningsmiljøvurdering (UMV) som den nærværende skal også undersøge elevernes fysiske undervisningsmiljø. Der skal i indeværende skoleår også udarbejdes en arbejdspladsvurdering (APV) på skolen. En sådan skal egentlig kun laves for (og af) personalet, men vi har besluttet at spørge til mange af de samme ting i elevtrivselsundersøgelsen også, for at vi også kan få elevernes vinkel på de fysiske forhold. Materialet fra elevtrivselsundersøgelsen vil derfor også indgå i skolens APV.

Skolen blev som bekendt ombygget og moderniseret i 2012, og ved den forrige UMV var der stadig en del hængepartier fra ombygningen vedrørende styring af temperatur og luftkvalitet.

I spørgsmål 1.90 spørges til temperaturen: *Hvor ofte oplever du, at temperaturen i klasselokalet er så for høj eller for lav, at det påvirker dit udbytte af undervisningen?* Svarene viser, at 40% meget ofte/ofte oplever problemer og 35% oplever det engang imellem. Dvs. at 75% oplever problemer med temperaturstyringen i klasselokalerne. Tekstkommentarerne viser, at det drejer sig om enkelte lokaler – men ikke altid de samme. Endelig er der naturligvis også kommentarer, der nævner, at det er forskelligt hvad de enkelte elever oplever som for varmt eller for koldt.

I spørgsmål 1.91 spørges til luftkvaliteten: *Hvor ofte oplever du, at luftkvaliteten i klasselokalet er så dårlig, at den påvirker dit udbytte af undervisningen?* Konklusion er her lidt mindre kritisk. 33% oplever meget ofte/ofte problemer, 33% engang imellem og 33% sjældent/aldrig. Tekstkommentarerne giver nogle bud på

at ventilationen nogle gange er ude af drift, og at der kan være behov for at lufte ud, når man kommer ind i en klasse, hvor 28 elever har siddet i 90 minutter og arbejdet.

Kontaktudvalget vil bede skolens tekniske personale om at tjekke temperaturstyringen og ventilationen for at se, om de kan opnå en større grad af stabilitet. I øvrigt drøftes emnet også ifm udarbejdelsen af APV.

I spørgsmål 1.92 spørges til gener fra sollys. Kun knap 20% oplever meget ofte eller ofte, at sollyset generer. Det er ikke helt klart, om svarene handler om at sollyset gør det svært at se IT-projektorenes billede på tavlen eller lærredet, eller om der er tale om varme eller direkte blanding. Der er ingen tekstkommentarer, der giver svar på dette. Måske kan svarene ifm APV kaste mere lys (!) over dette spørgsmål.

Der er en enkelt kommentar til farlige situationer (sp. 1.94), som kontaktudvalget har hæftet sig ved, nemlig det løse trin på stentrappen fra 10'gangen ud til sportspladsen. Bortset fra det er der ikke farlige situationer, som kontaktudvalget mener, kræver action.

TEMA: Æstetisk undervisningsmiljø

Som det sidste har vi undersøgt elevernes holdning til og tilfredshed med udsmykningen (i bred forstand) på skolen og med oprydning og rengøring.

Der er i de forgangne 3 år brugt mange timer (og penge) på at sørge for farver og billeder i lokalerne og på gangene. I spørgsmål 100 bliver eleverne spurgt om hvordan de vurderer (..) udsmykningen i klasserne og på gangene. 73% af eleverne vurderer udsmykningen "interessant" eller "ok". 18% siger "Ikke interessant", mens 5% mener den er "grim". Det er svært at sige hvornår niveauet for "interessant" er tilfredsstillende, og tekstkommentarerne viser da også, at der især er tale om forskellige holdninger til hvad der er pænt og/eller interessant. Flere skriver, at der både er pæne og grimme billeder og lokaler – noget frastøder, andet er godt. En enkelt kan ikke se, at kunst er relevant ("noget nips"). Der er nogle forslag: en elevpræget væg, mere elevindflydelse på kunsten, mere naturvidenskabeligt, flere samfundskritiske billeder (Bigum, Kvium), mere moderne kunst. Flere planter. Endelig er der enkelte kommentarer om, at de synes, at møbler, især sofaerne på gangene, ser lidt slidte ud.

Et evigt tilbagevendende tema er oprydningen og rengøringen på skolen. 72% af eleverne svarer (i sp. 1.97), at rengøringen på gangene og i kantinen er "god" eller "tilstrækkelig". Det samme gælder for oprydning og rengøring i klasselokalerne (75%). Kun 6% kan se problemer i oprydning og rengøring uden for.

Der er inden for de sidste 3 år indført en ordning med at nogle elever efter skoletid rydder op i lokalerne og i kantinen, således at rengøringspersonalet kan bruge deres (sparsomme!) tid på at gøre rent. Det ser ud til at have virket, for der er ikke en eneste kommentar om manglende rengøring. Alle kritiske kommentarer går på, at eleverne (og til en vis grad lærerne) ikke rydder op efter sig. Der er imidlertid et forslag om at se mere på rengøringen af stolene i kantinen efter en fredagscafe eller skolefest, som skal tages mere i betragtning.

